

Videre til folkeskolen, hvor folkeskolens formålsparagraf tydeligt siger, at kreativitet, indlæring og samarbejdsevner er vigtige fundamentter til arbejdslivet, og det er nogle af de ting, man sørger for at fremme.

Videre på næste uddannelsesstrin, hvor der lægges vægt på projektarbejder, der skal tvinge til samarbejde og socialt samvær, og når jeg bruger ordet tvinge, er det, fordi det er vigtigt, at man lærer alle på forskellige uddannelsesniveauer at samarbejde med hinanden, og at det sociale samvær er en utrolig vigtig del af hele vores samfundskultur. Enhver leder, uanset hvor han eller hun er placeret, har brug for disse evner, hvis han eller hun vil være en dygtig leder, og vi har brug for dygtige ledere på alle niveauer. Også selvstændige erhvervsdrivende har i allerhøjeste grad brug for netop at kunne samarbejdets ofte svære kunst.

Socialdemokratiet følger meget nøje det videre arbejde i det af ministeren nedsatte udvalg og kan anbefale den dagsorden, der her er foreslået, og vi vil gerne understrege, at vi som de eksterne personer, der er tale om, selvfølgelig lægger vægt på, at der både bliver deltagere fra arbejdsgivers og arbejdstagers side i udvalgsarbejdet.

Frank Dahlgaard (KF):

Det Konservative Folkeparti ønsker et samfund med frie, initiativrige, kreative, selvhjulpne mennesker. Vi har derfor med bekymring set på det danske samfunds udvikling i retning af stadig færre selvstændige og stadig flere lønmodtagere og folk, der passivt modtager overførselsindkomster fra det offentlige. Det er en udvikling, der må vendes, jo før jo bedre.

Det er tankevækkende, at der er mange, også store virksomheder, som i disse år fylder 60 år og har jubilæum. Det er virksomheder, der blev startet under 1930'ernes dybe krise hjemme i garagen eller nede i kælderen og ofte af mennesker, der havde ryggen mod muren på grund af arbejdsløshed og social nød.

Det Konservative Folkeparti vil naturligvis ikke foreslå, at vi bomber det sociale sikkerhedsnet væk for at genskabe nød og elendighed, så folk igen med ryggen mod muren kan sætte noget produktivt i værk; men det er alligevel tankevækkende med de mange 60-års-jubilæer i erhvervslivet.

Fordi vi befinder os i den ene grøft, skal vi selvfølgelig ikke hoppe over i den anden, men efter vores opfattelse er der ikke tvivl om, at det

økonomiske incitament til at arbejde, til at tage chancen og løbe risikoen som selvstændig er blevet for lille som følge af det sociale sikkerhedsnet, som vi alle sammen er ved at være havnet i.

Det er bekymrende, at der i Danmark startes så få nye virksomheder. Det sidste par års erhvervsreddegørelser fra regeringen har påpeget det, og erhvervsreddegørelsen fra 1993 siger noget væsentligt om hovedårsagen til de få nyetableringer, nemlig den manglende iværksætterkultur. Uanset de mange gode tiltag, der er sat i gang, og de, der kører, er der en manglende iværksætterkultur. Jeg tillader mig at citere fra erhvervsreddegørelsen fra 1993, side 58. Der står:

»Den væsentligste årsag til den lave etableringsandel i Danmark er måske iværksætterkulturen. I de nordiske lande har der udviklet sig en særlig lønmodtagerkultur, der gør, at ønsket om at starte egen virksomhed er mindre udbredt end i andre lande.«

Og der står videre:

»Det er vanskeligt at ændre disse holdninger, men det er vigtigt at informere bedre på alle niveauer i uddannelsessystemet om mulighederne for at starte egen virksomhed.«

Det Konservative Folkeparti deler 100 pct. denne opfattelse, præcis som den kommer til udtryk i Nyrupregeringens egen erhvervsreddegørelse. Vi skal begynde det store arbejde med at ændre holdningen blandt unge og yngre fra at være en lønmodtagerholdning til at blive en iværksætterholdning, hvor det er yt at søge tryghed, sikkerhed og passivitet – jeg var lige ved at sige lønslavetilværelsen – og hvor det bliver in at være sin egen herre, selvhjulpne, initiativrig, kreativ, idésprudlende og fri.

Det Konservative Folkeparti ønsker, at der nu udformes en konkret politik i fuld overensstemmelse med erhvervsreddegørelsens synspunkter, altså at der nu på alle niveauer i vores uddannelsessystem informeres bedre om mulighederne for at starte egen virksomhed, og vi vil opfordre regeringen til at udarbejde en samlet strategi med konkrete forslag til, hvordan dette kan lade sig gøre. De unge skal hele vejen gennem uddannelsessystemet gøres opmærksom på mulighederne for at skabe sig et arbejdsliv som selvstændig.

Det er jo nedslående at erfare, sådan som det senest er kommet til udtryk i Dansk Arbejdsgiverforenings undersøgelse, der blev offentliggjort her før nytår, at lysten til at blive selvstændig mindskes, jo længere tid de unge er i ud-